

Bijlage 6 – Flora en faunaonderzoek

Quickscan flora en fauna

Jonge Zevenhovenseweg 3 Zevenhoven

Kadastrale gegevens:

Gemeente Nieuwkoop, kern Zevenhoven, sectie A nr. 2949

B. Zevenbergen F&F Advies

juni 2010

Opdrachtgever: De heer J.H. Koster
Jonge Zevenhovenseweg 3
2435 NA Zevenhoven

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	pagina
1. Aanleiding en doel	3
2. Locatie en mogelijk aanwezige soorten	4
3. Samenvatting en conclusies	8
4. Bronvermelding	9
Bijlage 1: Overzichtstekening	10
Bijlage 2: Regelgeving in het kort	11
Bijlage 3: Lijst van behandelde diersoorten	12
Bijlage 4: Tabellen Flora- en faunawet	13

B. Zevenbergen F&F Advies
Molendijk 61
3286 BG Klaaswaal
Email: blj@hetnet.nl
Telefoon: 06 53 75 80 57

1 Aanleiding en doel

Dhr. Koster heeft het plan om een aantal (bedrijfs-)gebouwen te slopen om plaats te maken voor een tweetal te bouwen woningen. In dit verslag wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- In welke mate worden door de Flora- en Faunawet beschermde planten- en diersoorten beïnvloed door de beoogde sloop?
- Als er een effect is van de sloop op planten- en diersoorten, is er dan een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk voor de geplande activiteiten?

Wetgeving

De natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Op de betreffende locatie rust geen gebiedsbescherming. Blijft over de soortenbescherming uit de Flora- en faunawet. Een toelichting op deze wetgeving is opgenomen in bijlage 2.

Onderzoeksmethode

Om tot een antwoord op bovenstaande vragen te komen is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- Gegevens uit het Natuurloket (zie afbeelding 1);
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Verslagen van inventarisaties;
- Een onderzoek ter plaatse op 1 juni 2010.

Het veldbezoek was bedoeld om de locatie te controleren op soorten, en hun sporen, die potentieel aanwezig zouden kunnen zijn blijkens het literatuuronderzoek of de kenmerken van de objecten.

afbeelding 1: kaart uit natuurloket

2 Locatie en mogelijk aanwezige soorten

Locatie

Het object is gelegen in kilometerhok 115-466 en ligt middenin een agrarisch veenweidelandschap aan een doorgaande weg. De erfbepplanting bestaat uit bomen en struiken van jonge leeftijd. Het erf is verder verhard en zonder begroeiing. De scheiding met het aanliggende weiland bestaat uit een ongeveer anderhalve meter brede watergang. Naast het woonhuis zijn op het perceel nog een siertuin en een tweetal moestuinen te vinden.

Mogelijk aanwezige beschermde soorten

Hier wordt ingegaan op de beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet die op het perceel aanwezig zouden kunnen zijn. Voor beschermde soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen als slopen en bouwen een vrijstelling. Mochten tijdens de werkzaamheden soorten uit tabel 1 worden aangetroffen bestaat wel de zorgplicht. (zie bijlage 2).

Volgens het Natuurloket zijn in het betreffende kilometerhok geen waarnemingen van beschermde soorten geweest. Verder is per diersoort een verslag van het sporenonderzoek ter plaatse weergegeven.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in de tabellen behorende bij de Flora- en Faunawet (zie bijlage 4). Tijdens de broedperiode zijn alle vogels en hun nesten beschermd en mogen deze niet verstoord worden. Buiten de broedperiode zijn de meeste nesten niet beschermd, hierop zijn een aantal uitzonderingen verdeeld over vijf categorieën:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd:

Cat.: Beschrijving:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd:

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5

vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Daar het hier om te slopen gebouwen gaat, zijn alleen problemen te verwachten met soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Dat zijn met name: steenuil, kerkuil, huismus, huiszwaluw en boerenzwaluw.

- Steenuil

Volgens de broedvogelatlas komt de steenuil in het gebied voor als broedvogel. Het nest valt onder de categorie 1 bescherming. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenuilen gevonden zoals de kenmerkende braakballen. Door het gebruik van golfplaten en het ontbreken van spouwmuuren zijn de gebouwen ook niet geschikt voor steenuilen.

- Kerkuil

Volgens de broedvogelatlas komt de kerkuil niet in de omgeving voor. Er zijn ook geen sporen gevonden van de kerkuil.

- Huismus

Valt onder de categorie 2 wat betreft de nestbescherming. De huismus is geheel afhankelijk van gebouwen voor de nestbouw en volgens de broedvogelatlas is ze ook in het gebied aanwezig. Tijdens het bezoek zijn geen huismussen aangetroffen. Ook voor deze soort zijn de gebouwen niet geschikt, vooral door het gebruik van golfplaten en het ontbreken van voedsel.

- Huiszwaluw en boerenzwaluw

Deze soorten vallen beide onder categorie 5 qua nestbescherming en komen volgens de broedvogelatlas beide in het gebied voor. Voor de huiszwaluw zijn de gebouwen gedeeltelijk uitstekend geschikt, er zijn echter geen nesten aangetroffen. Voor de boerenzwaluw zijn de gebouwen te dicht en dus ongeschikt. Een uitzondering hierop zijn de buitenverblijven, maar daar zijn ook geen nesten aangetroffen. De hokken zijn waarschijnlijk te laag en de eventuele nesten niet veilig voor predatie.

Vissen

Daar de geplande werkzaamheden geen invloed hebben op het waterleven is dit niet nader onderzocht.

Vaatplanten

De gebouwen zijn ongeschikt voor plantengroei. Tijdens het bezoek is ook geen begroeiing in, op en in de directe omgeving van gebouwen gevonden.

Zoogdieren

Beschermden zoogdieren die in gebouwen voorkomen zijn de steenmarter (tabel 2) en diverse vleermuissoorten (tabel 3). De steenmarter komt niet in Zuid-Holland voor en valt dus af. In de omgeving komen wel vleermuizen voor te weten: de watervleermuis, de laatvlieger, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (zie foto). De watervleermuis is een boombewoner en

is dus niet van toepassing. Tijdens een vleermuizenmonstertocht van 10 oktober 2009 in de omgeving van Nieuwkoop zijn echter alleen de ruige- en de gewone dwergvleermuis waargenomen. Theoretisch zouden deze twee soorten kunnen voorkomen. De gebouwen zijn hier echter grotendeels ongeschikt voor. En op de plaatsen die geschikt zouden kunnen zijn, zijn geen sporen aangetroffen. De bescherming van vleermuizen gaat verder dan alleen de slaapplaatsen. Zo zijn alle vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen beschermd. Naast kraamkolonies en winterverblijven, zijn dit ook de paarkwartieren. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn het jaarrond beschermd zijn, ook als de dieren er niet aanwezig zijn. Ook de “functionele leefomgeving” is beschermd. Dat zijn de essentiële vliegroutes of foerageergebieden, die nodig zijn om een verblijfplek te laten functioneren. Het is zo goed als uitgesloten dat er vleermuizen in de gebouwen verblijven. De sloop en nieuwbouw zal geen invloed hebben op eventuele trekroutes. Ook de foerageerfunctie van het terrein wordt door sloop en bouw niet beïnvloed.

Reptielen, amfibieën en insecten

Het is zeer onwaarschijnlijk dat beschermde soorten uit deze categorieën zich in de gebouwen bevinden.

Beschrijving van de te slopen gebouwen (zie bijlage 2: overzichtstekening)

I. Buitenverblijven van zeugen

De lage hokken zijn van beton gemaakt en hebben een golfplaten dak waaronder een vel verduurzaamd karton is aangebracht. In de hokken zijn geen nesten of andere sporen aangetroffen. Onder de daken is eveneens niets aangetroffen, door de open en tochtige constructie (zie foto 1) is ook geen vestiging te verwachten.

foto 1

II. Opfokstal

Bakstenen stal zonder spouw met golfplaten dak. Van binnen geïsoleerd met Dupanel-platen. Hoewel de ventilatiekokers open stonden zijn er binnen geen sporen van bewoning door vogels of zoogdieren aangetroffen. Onder de golfplaten is ook geen bewoning te verwachten daar de openingen onder golven afgedicht waren met aluminium passtrippen. Ook was er totale bedekking met spinrag.

III. Fokvarkensstal

Bakstenen stal zonder spouw met golfplaten dak. Van binnen geïsoleerd met Dupanel-platen. Verschil met opfokstal is dat de onderzijde van de golfplaten is afgesloten met dubbeltjesgaas. Hierdoor zijn deze ruimtes erg tochtig en dus vooral voor vleermuizen niet erg geschikt. Ook hier was het gaas geheel bedekt met spinrag, een teken dat er geen recente dierbewegingen zijn geweest. De overstekken zijn geschikt voor huiszwaluwen, er zijn echter geen nesten aanwezig (zie foto 2).

foto 2

IV. Schuurtje

Aan de woning gebouwd bakstenen schuurtje. Onder de daklijst mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. De opening was geheel afgesloten met spinrag hetgeen bewoning uitsluit.

V. Garage

Enkelwandige garage met golfplaten dak. Ook hier geen sporen van bewoning aangetroffen. Door de bouw is de garage niet erg geschikt voor bewoning in de toekomst.

VI. Houtberging

Alleen geschikt voor vogelnesten van bijvoorbeeld het winterkoninkje. Geen nesten aangetroffen.

3 Samenvatting en conclusies

De sloop van de gebouwen zou theoretisch invloed kunnen hebben op de ruige- en de gewone dwergvleermuis, de steenuil, de huismus, de huiszwaluw en de boerenzwaluw. Deze zes soorten zijn tijdens het veldonderzoek niet op de locatie aangetroffen. Ook zijn er geen sporen als uitwerpselen, braakballen en prooiresten gevonden. De te slopen gebouwen zijn ook niet erg aantrekkelijk voor bovengenoemde soorten om zich er te vestigen.

De quickscan laat zien dat er geen negatieve effecten zijn op mogelijk aanwezige beschermde soorten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van en het gebruik door beschermde soorten is derhalve niet nodig. Ook hoeft er geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

4 Bronvermelding

Literatuurbronnen

[Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]

Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997]

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002]

Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000.

Internetbronnen

Sovon: www.sovon.nl

Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland: www.zwgzh.nl

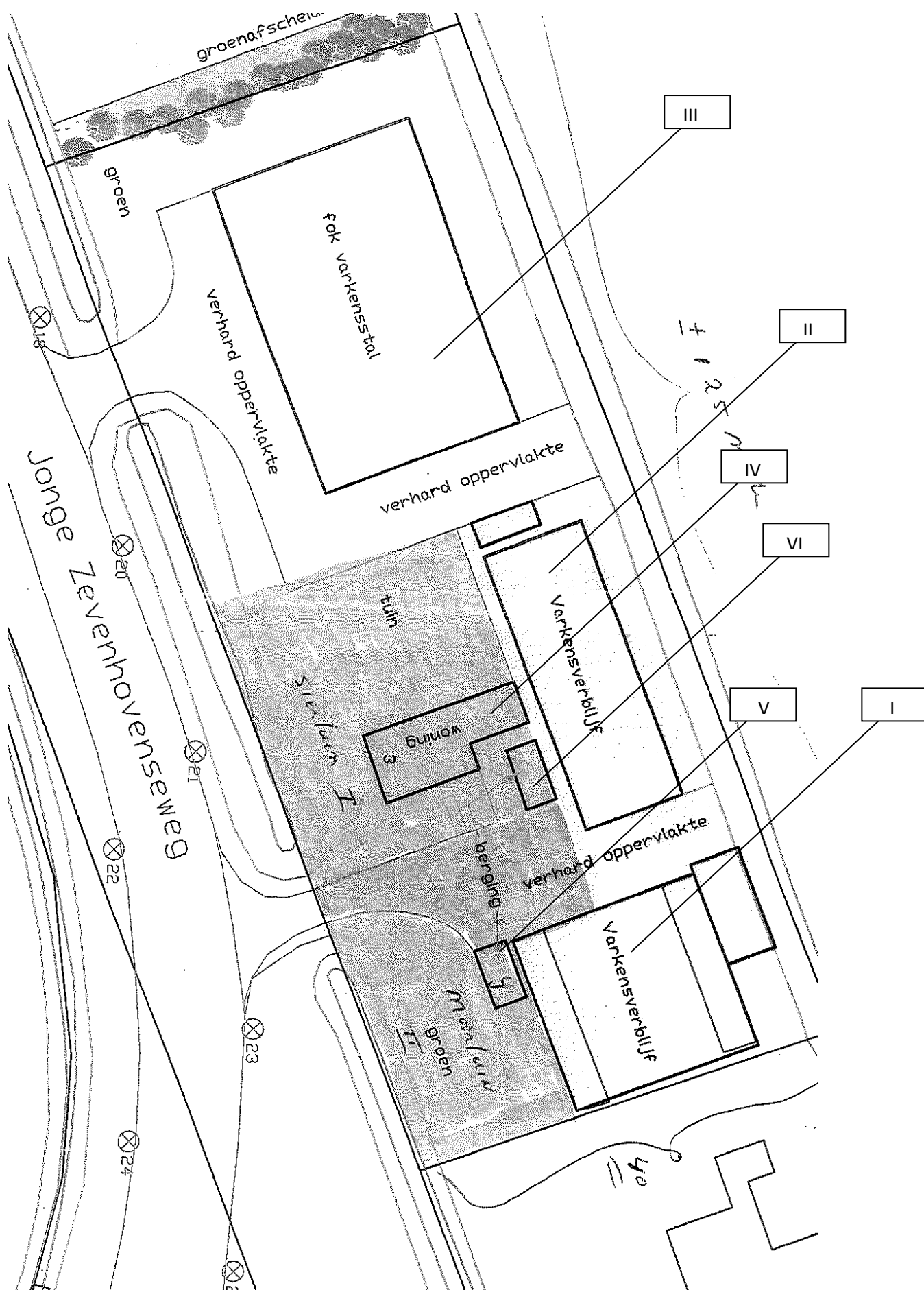
Database natuurwaarden: www.natuurloket.nl

Zoogdierversamenleving: www.zoogdierversamenleving.nl

Ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij: www.minInv.nl

BIJLAGE 1: Overzichtstekening

Bijlage 2: Regelgeving in het kort

De bescherming van planten- en diersoorten is het terrein van de Flora- en faunawet. Ongeveer 500 soorten - van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen - vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen, zoals het verbod op het doden of verontrusten van dieren of het verbod om planten te plukken.

- Nee, tenzij
De Flora- en faunawet zegt niet welke concrete activiteiten wel en niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat **geen schade** mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, **tenzij** dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van de activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als het werk zo ingericht wordt dat er geen schade aan beschermde soorten toegebracht wordt hoeft er vooraf niets geregeld te worden. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten. In die situaties is het nodig dat er vooraf gekeken wordt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.
- Soortenbescherming
De Flora- en faunawet is bedoeld om **soorten** te beschermen, niet individuele planten of dieren. Het gaat erom dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.
- Zorgplicht
De wet erkent overigens wel de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet **alle** dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Overigens geldt de zorgplicht ook voor planten.
- Vereenvoudigde regelgeving
Met de aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Dat scheelt het doorlopen van de tijdrovende ontheffingsprocedure. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Kort gezegd komt de regeling hierop neer:
Als de werkzaamheden vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling, geldt in veel gevallen een vrijstelling. Er zijn twee soorten vrijstellingen:
 - een algemene vrijstelling (voor algemene soorten);
 - een vrijstelling op voorwaarde dat u handelt conform een goedgekeurde gedragscode (voor zeldzamer soorten).Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de **zeldzaamheid** van de aangetroffen soort en de **ingrijpendheid** van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling.
Als de werkzaamheden **niet** vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling en er is een reële kans van schade aan beschermde dieren of planten, dan moet er vooraf een ontheffing aangevraagd worden.

Bijlage 3: Lijst van behandelde diersoorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenuil	Athene noctua
Kerkuil	Tyto alba
Huiszwaluw	Delichon urbica
Boerenzwaluw	Hirundo rustica
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus Nathusii
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Steenmarter	Martes foina
Watervleermuis	Myotis daubentonii
Huismus	Passer domesticus

Bijlage 4: Tabellen Flora- en faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

Zoogdieren

aardmuis *Microtus agrestis*
bosmuis *Apodemus sylvaticus*
dwergmuis *Micromys minutus*
bunzing *Mustela putorius*
dwergspitsmuis *Sorex minutus*
egel *Erinaceus europeus*
gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
haas *Lepus europeus*
hermelijn *Mustela erminea*
huisspitsmuis *Crocidura russula*
konijn *Oryctolagus cuniculus*
mol *Talpa europea*
ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
ree *Capreolus capreolus*
rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
veldmuis *Microtus arvalis*
vos *Vulpes vulpes*
wezel *Mustela nivalis*
woelrat *Arvicola terrestris*
Reptielen en amfibieën
bruine kikker *Rana temporaria*
gewone pad *Bufo bufo*
middelste groene kikker *Rana esculenta*
kleine water salamander *Triturus vulgaris*
meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

behaarde rode bosmier *Formica rufa*
kale rode bosmier *Formica polyctena*
stronkmier *Formica truncorum*
zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

aardaker *Lathyrus tuberosus*
akkerklokje *Campanula rapunculoides*
brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
breed klokje *Campanula latifolia*
dotterbloem *Caltha palustris*
gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
grasklokje *Campanula rotundifolia*
grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
kleine maagdenpalm *Vinca minor*
knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
koningsvaren *Osmunda regalis*
slanke sleutelbloem *Primula elatior*
zwanebloem *Butomus umbellatus*

Tabel 2: overige soorten

Zoogdieren

Damhert *Dama dama*
Edelhert *Cervus elaphus*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
Grijze zeehond *Halichoerus grypus*
Grote bosmuis *Apodemus flavicollis*
Steenmarter *Martes foina*
Wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*
Dagvlinders
Moerasparelmoerv linder *Euphydryas aurinia*
Vals heideblauwtje *Lycaeides idas*

Vissen

Bermpje *Noemacheilus barbatulus*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
Meerval *Silurus glanis*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

Aangebrande orchis *Orchis ustulata*
Aapjesorchis *Orchis simia*
Beenbreek *Narthecium ossifragum*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*
Bergnachtorchis *Platanthera chlorantha*
Bijenorchis *Ophrys apifera*
Blaasvaren *Cystopteris fragilis*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
Bleek bosvogeltje *Cephalanthera damasonium*
Bokkenorchis *Himantoglossum hircinum*
Brede orchis *Dactylorhiza majalis majalis*
Bruinrode wespenorchis *Epipactis atrorubens*
Daslook *Allium ursinum*
Dennenorchis *Goodyera repens*
Duitse gentiaan *Gentianella germanica*
Franjegentiaan *Gentianella ciliata*
Geelgroene wespenorchis *Epipactis muelleri*
Gele helmbloem *Pseudofumaria lutea*
Gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata*
Groene nachtorchis *Coeloglossum viride*
Groensteel *Asplenium viride*
Grote keverorchis *Listera ovata*
Grote muggenorchis *Gymnadenia conopsea*
Gulden sleutelbloem *Primula veris*
Harlekijn *Orchis morio*
Herfstschroeforchis *Spiranthes spiralis*
Hondskruid *Anacamptis pyramidalis*

Honingorchis *Herminium monorchis*
 Jeneverbes *Juniperus communis*
 Klein glaskruid *Parietaria judaica*
 kleine keverorchis *Listera cordata*
Tabel 2: overige soorten vervolg
 kleine zonnedaauw *Drosera intermedia*
 klokjesgentiaan *Gentiana pneumonanthe*
 kluwenklokje *Campanula glomerata*
 koraalwortel *Corallorhiza trifida*
 kruisbladgentiaan *Gentiana cruciata*
 lange ereprijs *Veronica longifolia*
 lange zonnedaauw *Drosera anglica*
 mannetjesorchis *Orchis mascula*
 maretak *Viscum album*
 moeraswesp enorchis *Epipactis palustris*
 muurbloem *Erysimum cheiri*
 parnassia *Parnassia palustris*
 pijlscheefkelk *Arabis hirsuta sagittata*
 poppenorchis *Aceras anthropophorum*
 prachtklokje *Campanula persicifolia*
 purperorchis *Orchis purpurea*
 rapunzelklokje *Campanula rapunculus*
 rechte driehoeksvaren *Gymnocarpium robertianum*
 rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
 ronde zonnedaauw *Drosera rotundifolia*
 rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
 ruig klokje *Campanula trachelium*
 schubvaren *Ceterach officinarum*
 slanke gentiaan *Gentianella amarella*
 soldaatje *Orchis militaris*
 spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
 steenanjer *Dianthus deltoides*
 steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
 stengellose sleutelbloem *Primula vulgaris*
 stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
 stijf hardgras *Catapodium rigidum*
 tongvaren *Asplenium scolopendrium*
 valkruid *Arnica montana*
 veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
 veldgentiaan *Gentianella campestris*
 veldsalie *Salvia pratensis*
 vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*
 vliegenorchis *Ophrys insectifera*
 vogelnestje *Neottia nidus-avis*
 voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
 wantsenorchis *Orchis coriophora*
 waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*
 weideklokje *Campanula patula*
 welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*

wilde gagel *Myrica gale*
 wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
 wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
 wilde marjolein *Origanum vulgare*
 wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
 witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
 zinkviooltje *Viola lutea calaminaria*
 zomerklokje *Leucojum aestivum*
 zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
 boomarter *Martes martes*
 eikelmuis *Eliomys quercinus*
 gewone zeehond *Phoca vitulina*
 veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
 waterspitsmuis *Neomys fodiens*
Reptielen en amfibieën
 adder *Vipera berus*
 hazelworm *Anguis fragilis*
 ringslang *Natrix natrix*
 vinpootsalamander *Triturus helveticus*
 vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik *Lampetra planeri*
 bittervoorn *Rhodeus cericeus*
 elrits *Phoxinus phoxinus*
 gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
 grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
 rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje *Erynnis tages*
 dwergblauwtje *Cupido minimus*
 dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
 groot geaderd witje *Aporia crataegi*
 grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
 heideblauwtje *Plebejus argus*
 iepepage *Strymonidia w-album*
 kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
 keizersmantel *Argynnis paphia*
 klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
 purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
 rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
 rouwmantel *Nymphalis antiopa*

tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
zilervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zee gras *Zostera marina*

Bijlage IV HR

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjesaart *Myotis nattereri*
gewone dolfin *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*
hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieg er *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën
boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*

heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreeppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Coregonus oxyrinchus*
steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten

drijvende waterweegbree *Luronium natans*
groenknolorchis *Liparis loeselii*
kruipend moerasscherm *Apium repens*
zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers

brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
heldenbok *Cerambyx cerdo*
juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen

bataafse stroommossel *Unio crassus*

